dosarul nr. 2-1947/2024 /2-24118255-38-2-18102024/

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

15 ianuarie 2025 mun. Orhei

Judecătorul Judecătoriei Orhei, sediul Central, Alexandra Romanaș,

a examinat în sediul instanței, în baza materialelor anexate la dosar, în procedura cererilor cu valoare redusă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depus de Dubceac (Morari) Elena împotriva lui Ghinda Chiril și Boico Sergiu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

A c o n s t a t a t

Argumentele părții reclamante,

La 18 octombrie 2024, reclamanta Dubceac Elena s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva pârâților Ghinda Chiril și Boico Sergiu, cu privire la încasarea datoriei şi cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor reclamanta a indicat, **că** conform recipisei semnate la data de 19.01.2023, Chinda Chiril a împrumutat suma de 7 800 euro de la Dubceac Elena, pentru o perioadă de 12 luni, fapt confirmat prin recipisa scrisă și semnată personal de Ghinda Chiril, iar fidejusorul Boico Sergiu, s-a obligat că în cazul în care pârâtul nu va întoarce datoria, este de-acord să răspundă în mod solidar. Menționează că la data scadentă din recipisă, Ghinda Chiril a achitat doar 2 100 euro, iar pînă la data adresării în judecată alte achitări nu au mai fost efectuate.

Indică că conform recipisei părțile sau înțeles că, pentru utilizarea împrumutului, Ghinda Chiril va achita o rată fixă lunară de 5% din suma împrumutului, însă această obligație nu a fost executată.

Menționează reclamanta, că în adresa pârâților a fost expediată cererea prealabilă, însă pârâții nu a restituit suma împrumutată și nu a întreprins nici o măsură până la ziua depunerii cererii de chemare în judecată pentru a stinge datoria.

Relevă reclamanta că, din motiv că pârâții nu au restituit datoria formată în termenul stabilit, solicită încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 564,48 Euro.

Ca urmare, solicită reclamanta Dubceac Elena încasarea în mod solidar de la Ghinda Chiril și Boico Sergiu, datoria în sumă de 5 700,00 Euro, dobânda de întârziere în sumă de 564,48 Euro și cheltuielile de judecată.

Procedura,

Conform art. 276[2], Cod de procedură civilă, (1) Dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. (2) Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcţie de răspundere şi al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată, precum şi în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. (3) Dispoziţiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

Conform art. 276[3] Cod de procedură civilă, (1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. (2) Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. (3) În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pîrîtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art.172 şi 173 doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă.

Conform art. 276[4] Cod de procedură civilă, (2) Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Prin Încheierea din 22 octombrie 2024, ținând cont de faptul că valoarea acțiunii nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, în conformitate cu art. 276[2] al. 1) Cod de procedură civilă, cererea de chemare în judecată depusă de Dubceac Elena împotriva pârâților Ghinda Chiril și Boico Sergiu, cu privire la încasarea datoriei şi cheltuielilor de judecată, a fost acceptată în procedură prevăzută pentru examinarea cererilor cu valoare redusă, fiind expediată pârâților copia acțiunii și actele anexate. Totodată, pârâților Ghinda Chiril și Boico Sergiu i-a fost explicat dreptul, de a depune în termen de 30 de zile, referință și probele pe care își întemeiază obiecțiile sale, fiindu-i explicat faptul, că dacă nu va depune referință în termenul stabilit, cererea

de chemare în judecată va fi soluționată în baza materialelor anexate la dosar de către reclamant.

Copia acțiunii și actele anexate, expediate la adresa de domiciliu a pârâților Ghinda Chiril și Boico Sergiu, nu au fost recepționate. *(f.d. 21-24)*

Ca urmare la 29 noiembrie 2024 prin intermediul avizului public, pârâților i-a fost comunicat despre acțiunea înaintată și posibilitatea prezentării referinței, probelor pe care își întemeiază obiecțiile. *(f.d. 30)*

Reieșind din faptul că, pârâții Ghinda Chiril și Boico Sergiu, nu au prezentat referința și copiile înscrisurilor necesare, în termenul acordat de 30 zile, judecătorul a considerat posibilă examinarea cauzei în baza înscrisurilor anexate la dosar.

Aprecierea instanţei,

Examinând acțiunea înaintată, studiind materialele dosarului, apreciind probele administrate și raportându-le per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spețа, judecătorul ajunge la concluzia, că cererea de chemare în judecată depusă de Dubceac Elena împotriva pârâților Ghinda Chiril și Boico Sergiu, cu privire la încasarea datoriei şi cheltuielilor de judecată, urmează a fi admisă, reieșind din următoarele motive.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

În conformitate cu art. 118 Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. (…) Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, astfel încît fiecare probă apreciindu-se de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluționarea cauzei.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță

pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Circumstanțele de fapt reținute și normele de drept aplicabile,

În speță, reclamanta Dubceac Elena a înaintat acțiune împotriva pârâților Ghinda Chiril și Boico Sergiu cu privire la încasarea datoria în sumă de 5 700 Euro, dobânda de întârziere în sumă de 564,48 Euro și cheltuielile de judecată.

La caz, materialul probator atestă că, la data de 19 ianuarie 2023, a fost întocmită recipisa, potrivit căreia Chinda Chiril a împrumutat suma de 7 800 euro de la Dubceac Elena, pentru o perioadă de 12 luni, cu o rată lunară fixă de 5 %, fapt confirmat prin recipisa scrisă și semnată personal de Ghinda Chiril, iar fidejusorul Boico Sergiu, s-a obligat că în cazul în care pîrîtul nu va întoarce datoria, este de-acord să răspundă în mod solidar. La data scadentă din recipisă, Ghinda Chiril a achitat doar 2 100 euro. *(f.d. 11)*

Potrivit cererii prealabile, reclamanta Dubceac Elena a solicitat pârâților Ghinda Chiril și Boico Sergiu, executarea obligației pînă la data de 18.07.2024 și anume restituirea împrumutului în sumă de 5 700,00 euro, iar în caz de ignorare își rezervă dreptul să solicite și rata lunară de 5%. (f.d. 12-15)

La acest capitol e de menționat, că partea reclamantă în vederea dovedirii pretențiilor invocate a prezentat recipisa din 19 ianuarie 2023 (în original), potrivit căreia Ghinda Chiril și fidejusorul Boico Sergiu, confirmă prin semnătură, faptul că a luat cu împrumut de la Dubceac Elena, suma de 7 800,00 Euro, cu o rată fixă de 5 %, pentru in termen de 12 luni. *(f.d. 11)*

La caz, partea pârâtă nu a depus referință și nu a negat existența împrumutului restant în sumă de 5 700 Euro.

Ca urmare, instanța reține dovedit existența raportului juridic de împrumut în baza căruia Ghinda Chiril și fidejusorul Boico Sergiu, la data de 19 ianuarie 2023, au luat cu împrumut de la Dubceac Elena, 7 800,00 Euro, care urmau să o restituie în termen de 12 luni, însă a restituit doar suma de 2 100 euro.

Conform art. 774 - 775 Cod civil, În virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art. 858 Cod civil, (1) Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. (2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art. 861 Cod civil, (1) În cazul în care termenul de executare a obligaţiei nu este determinat şi nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricînd executarea ei, iar debitorul este îndreptăţit să o execute oricînd. (2) Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului. (3) Dacă termenul de executare a obligaţiei este determinat, se consideră că creditorul nu poate cere executarea înainte de termen. Debitorul însă poate executa obligaţia înainte de termen dacă creditorul nu are nici un motiv temeinic pentru a refuza executarea. În cazul în care respinge executarea anticipată, creditorul este obligat să-l informeze imediat în acest sens pe debitor şi să ia toate masurile necesare pentru a evita prejudicierea lui.

Conform art. 1242 Cod civil, (1) Prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date. (2) Contractul de împrumut este gratuit dacă legea sau contractul nu prevede altfel. (3) Pînă la proba contrară, împrumutul care are ca obiect o sumă de bani se prezumă a fi cu titlu oneros, cu excepţia cazului în care ambele părţi sînt persoane fizice care nu au calitatea de profesionist. (4) Un contract nu se consideră contract de împrumut doar pentru că prevede un termen pentru executarea obligaţiei pecuniare, cu excepţia cazului în care împrumutatul este obligat să plătească dobîndă suplimentar la acea obligaţie pecuniară. (5) Cu toate acestea, părţile pot conveni ca o sumă datorată în temeiul unei obligaţii existente să se plătească în viitor în condiţiile unui contract de împrumut.

Conform art. 1247 Cod civil, (1) Împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluţiunea împrumutului. (3) În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligaţia de a restitui suma nominală primită fără a ţine cont de variaţiile valorii banilor. (4) Dacă în contractul de împrumut nu este stabilit nici termenul de restituire, nici termenul de preaviz, împrumutul trebuie restituit în decursul a 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit cererea de restituire.

Conform art. 1248 Cod civil, (1) În cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Astfel, reieșind din circumstanțele de fapt relatate, în baza normelor de drept reținute instanța dovedită existența raportului juridic de împrumut între Ghinda Chiril și Boico Sergiu în calitate de Împrumutător și Dubceac Elena în calitate de Împrumutat, în baza căruia pârâții Ghinda Chiril și Boico Sergiu la data de 19.01.2023 au primit un împrumut în suma de 7 800,00 Euro, pe care s-a obligat să o restituie în termen de 12 luni, restituind doar suma de 2100 euro.

Totodată, se atestă că pârâții Ghinda Chiril și Boico Sergiu nu a depus referință și nu a negat existența împrumutului și nu a prezentat probe ce ar confirma stingerea datoriei restante în sumă de 5 700,00 Euro.

Prin urmare, instanța ajunge la concluzia, de a încasa în mod solidar de la Ghinda Chiril și Boico Sergiu în beneficiul lui Dubceac Elena, în baza recipisei din 19.01.2013, suma restantă de 5 700,00 Euro, echivalentul în Lei MD la data executării, cu titlu de datorie la împrumut.

Articolul 1628 Cod civil prevede că, (1) Garanţiile personale pot fi accesorii (fidejusiunea) sau autonome. (2) Fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată.

Conform art. 1640 Cod civil, prevede că, cu excepţia cazului în care s-a stipulat altfel, obligația debitorului şi a fidejusorului este solidară şi, în consecință, creditorul poate pretinde executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanției, de la fidejusor.

Acest raționament a fost reglementat și în conținutul recipisei și declarației de fidejusiune, unde expres s-a indicat că fidejusorul se obligă față de creditor să execute obligația în mod solidar.

Astfel fiind, prin prisma normelor legale sus citate, instanța de judecată apreciază ca fiind justificată solicitarea reclamantului de a încasa suma datorată de la ambii pârâți, în mod solidar.

Dobânda de întârziere,

Ce ține de solicitarea dobânzii de întârziere, instanța reține că, potrivit recipisei din 19 ianuarie 2023, termenul de rambursare a împrumutului a fost stabilit pentru o perioadă de 12 luni, adică pînă la 19.01.2024 *(f.d. 11)*

Conform art. 1247-1248 Cod civil, Împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. În cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Conform art. 942 Cod civil, (1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. (2) Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

Conform art. 874 Cod civil, (1) În cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin.(2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. (2) Rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă: a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv; b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.

Ca urmare în cazul când părțile au prevăzut termenul de restituire a împrumutului până la data de 19 ianuarie 2024, instanța conchide că pârâtul este în întârziere cu executarea unei obligații pecuniare în sumă de 5 700 Euro. Circumstanță în care reclamantul este îndreptățit și la plata unei dobânzi de întârziere.

Astfel, instanța de judecată conchide, că dobânda de întârziere aferentă sumei restante de 5 700,00 euro calculată de partea reclamantă (în mărimea ratei prevăzute la art. 874 Cod civil (fără a adăuga 5, sau respectiv 9 puncte procentuale pe an), pentru perioada 20.01.2024 – 17.10.2024, constituie 564,48 Euro.

În circumstanțele expuxe, instanța ajunge la concluzia de a încasa în mod solidar de la Ghinda Chiril și Boico Sergiu în beneficiul lui Bubceac Elena dobânda de întârziere, perioada 20.01.2024 – 17.10.2024, în sumă de 564,48 Euro.

Cheltuielile de judecată,

Cât privește capătul de cerere cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, judecătorul reține, că conform art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În speță, reclamanta Dubceac Elena a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu achitarea taxei de stat, în sumă de 3 799,00 lei, a taxei de timbru în mărime de 200,00 lei, a cheltuielilor de citare publică în mărime de 110,00 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 500,00 lei.

În conformitate cu prevederile art. 94 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Ținând cont de faptul că acțiunea înaintată de Dubceac Elena a fost admisă, în temeiul art. 94 Cod de procedură civilă, judecătorul ajunge la concluzia de a încasa de la Ghinda Chiril și Boico Sergiu în beneficiul lui Dubceac Elena, cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 3 799,00 lei, suma de 200,00 lei cu titlu de taxă de timbru, achitate la înaintarea acțiunii potrivit ordinelor de încasare nr. 106 și nr. 107 din 18.10.2024 (f.d. 2-3), suma de 110,00 lei cu titlu de citare publică potrivit ordinelor de încasare nr. 114623169 și nr. 114623173 din 22.11.2024 (f.d. 27-28) și suma de 3 500,00 lei cu titlu de asistență juridică potrivit copia bonului de plată seria GL nr. 373185 din 19.06.2024 (f.d. 17).

În conformitate cu prevederile art. art. 94, 236-241, 276^{2-} 276^{4} Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, judecătorul,-

H o t ă r ă ş t e

Se admite cererea cu valoare redusă depusă de Dubceac (Morari) Elena împotriva lui Ghinda Chiril și Boico Sergiu cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează în mod solidar din contul lui *Ghinda Chiril*, IDNP *****, domiciliat în ***** sat. ***** și *Boico Sergiu*, IDNP *****, domiciliat în ***** sat. *****, în beneficiul lui Dubceac (Morari) Elena, IDNP *****, domiciliată în ***** str. *****, (în baza recipisei din 19.01.2023):

- **suma de 5 700,00** (cinci mii șapte sute,00) Euro, echivalentul în lei MD la data executării, cu titlu de datorie,

- **suma de 564,48** (cinci sute șaizeci și patru,48) Euro, echivalentul în lei MD la data executării, cu titlu de dobîndă de întîrziere;

- suma de 3 799,00 (trei mii șapte sute nouăzeci și nouă,00) lei cu titlu de taxa de stat.

- suma de 3 500,00 (trei mii cinci sute,00) lei cu titlu de asistență juridică;

- suma de 200,00 (două sute,00) lei cu titlu de taxa de timbru;

- suma de 110,00 (una sută zece,00) lei cu titlu de citare publică.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord, în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediu Central.

Judecător /semnătura/ Alexandra Romanaș

Copia corespunde originalului Alexandra Romanaș